

نرخ سود سپرده بانکی در سال ۱۴۰۳ براساس بخشنامه بانک مرکزی

براساس آخرین بخشنامه بانک مرکزی، نرخ سود سپرده بانکی سالانه ۲۰.۵ درصد است؛ البته برخی بانکها برای مبالغ بیش از ۵۰۰ میلیون تومان تا ۲۵ درصد نیز سود پرداخت می‌کنند.

به گزارش سایت خبری پرسون، بانکها همیشه یکی از انتخابهای اصلی مردم برای سرمایه گذاری بوده اند. هرچند که اغلب تعیین نرخ سود بانکی به صورت دستوری تعیین شده و با ابلاغ بانک مرکزی است و بانکها ملزم به اجرای آن بوده‌اند، اما هم چنان بین بانکها رقابت در تعیین سود وجود دارد و مردم نیز به دنبال صندوق یا بانکی هستند که سود بیشتری به سپرده‌های آنان واریز کند.

تاریخچه نرخ سود بانکی

در گزارشی نرخ سود سپرده بانکی از سال ۱۳۶۳ را همواره بیش از هشت درصد اعلام شد که عمده نرخهای آن به دهه ۹۰ برمی‌گردد و در رقابت بانکها تا بیش از ۳۰ درصد نیز پیش رفته بود. در فاصله سالهای ۱۳۶۳ تا ۱۳۶۸ نرخ سود برای کوتاه مدت بین ۶ تا ۷.۲ درصد بوده و برای دوره‌های بلندمدت از یکساله به بالا مورد محاسبه قرار می‌گرفت که نرخ آن نیز بین ۸ تا ۹ درصد متغیر بود.

از سال ۱۳۶۹ تا سال ۱۳۸۹ دوره‌ای است که در آن نرخ سود بانکی برای دوره‌های مدت‌دار بین یک تا پنج ساله تقسیم‌بندی می‌شود؛ نرخ سود در این دوره بین ۹ و ۱۹ درصد در بانکها تعیین شده بود؛ اما در فاصله سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲ تعیین نرخ سود بانکی در اختیار بانکها قرار گرفت که نرخ بین هفت تا ۲۰ درصد بود. البته این نرخها چندان در بانکها اجرایی نشد و در نتیجه رقابت مخرب بانکها و در زمان به اوج رسیدن فعالیت موسسات اعتباری غیرمجاز، نرخهای بیش از ۳۰ درصد هم در برخی بانکها و موسسات ارائه شد.

در سال ۱۳۹۳، افتتاح سپرده با سررسید بیشتر از یکسال توسط بانکها ممنوع گردید و این توافقات در «مجموعه سیاست‌های پولی و اعتباری» به تصویب شورای پول و اعتبار رسید. از این رو نرخ سود بانکی به ۲۲ درصد سالانه کاهش پیدا کرد و برای کوتاه مدت نیز حداکثر ۱۰ درصد تعیین شد.

در سال ۱۳۹۴ مورخ ۸/۲/۱۳۹۴، سقف نرخ سود علی الحساب سپرده‌های بانکی متناسب با طول دوره سپرده گذاری (با حداکثر سررسید یکسال) معادل ۲۰ درصد تعیین گردید.

در اواخر خرداد ماه سال ۱۳۹۵، شورای هماهنگی بانکهای دولتی در توافق با کانون بانکها و موسسات اعتباری خصوصی سقف نرخ سود علی الحساب سپرده‌های یکساله بانکی را ۱۵ درصد تعیین کردند.

از سال ۱۳۹۶ نرخ سود سپرده‌های بانکی با دستور بانک مرکزی مبنی بر الزام به اجرای مصوبه شورای پول و اعتبار عقبگرد کرد و به ۱۵ درصد برای سپرده‌های بلند مدت و ۱۰ درصد برای سپرده‌های کوتاه مدت رسید. در این سال افتتاح و تمدید سپرده‌های کوتاه مدت ویژه هم ممنوع شد.

سال ۹۷ با اینکه بیشترین سود سپرده کوتاه مدت در شبکه بانکی ۱۰ درصد و بیشترین نرخ سود بانکی ۱۵ درصد توسط بانک مرکزی اعلام شد، اما بانکها راه میانبری برای پرداخت سودهای بالاتر بعضاً ۲۰ تا ۲۲ درصد زدند. در این سال با تصویب شورای پول و اعتبار پرداخت سود سپرده‌های کوتاه مدت از روزشمار به ماه شمار تغییر کرد و عملاً پرداخت سود روزشمار حذف شد. سال ۹۸ تغییرات نرخ سود بانکی بدون تغییر ماند و در محدوده ۱۰ تا ۱۵ درصد باقی‌ماند.

آخرین تصمیم شورای پول و اعتبار به سال ۹۹ باز می‌گردد. سالی که نرخ سود سپرده بانکی بعد از دو سال اندکی تغییر یافت. در این سال نرخ سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت عادی به ۱۰ درصد، نرخ سود سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ویژه سه ماهه ۱۲ درصد، نرخ سود سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت ویژه شش ماهه ۱۴ درصد، نرخ سود سپرده سرمایه‌گذاری با سررسیدیک سال ۱۶ درصد و نرخ سپرده سرمایه‌گذاری با سررسید دو سال به ۱۸ درصد رسید.

سال ۱۴۰۰ بیشترین سود بانکی برای سپرده‌های بلند مدت مانند سال ۹۹ معادل ۱۸ درصد بود. سود عادی سپرده‌های کوتاه‌مدت بانکها و مؤسسات مالی هم ۱۰ درصد بود.

سال ۱۴۰۱ بانک مرکزی سقف نرخ سود سپرده بانکی را ۲۲.۵ درصد و سود تسهیلات را حداکثر ۲۳ درصد اعلام کرد و نرخهای بالاتر از آن تخلف اعلام شد. همچنین همان زمان مسئولان اقتصادی و بانکی کشور تاکید کردند که تصمیمی برای تغییر در نرخ سود بانکی ندارند. بر این اساس حداکثر نرخ سود بانکی در سال ۱۴۰۲ هم ۲۲.۵ درصد باقی ماند؛ هرچند مقرر شد بانکها برای تامین سرمایه در گردش طرح‌های با بازدهی، با انتشار اوراق سپرده گواهی خاص، سودهای ۳۰ درصدی هم ارائه دهند.

تفاوت سود بانک و صندوق درآمد ثابت

یکی از راه‌های سرمایه‌گذاری برای دریافت سود ثابت ماهانه علاوه بر بانک‌ها، صندوق درآمد ثابت می‌باشد.

صندوق درآمد ثابت یکی از انواع صندوق‌های بورسی است که عمده سرمایه‌گذاری آن در اوراق با درآمد ثابت مانند اوراق بدهی دولتی، اوراق مشارکت و سایر اوراق بهاداری است که دارای سود ثابت هستند. بخش اندکی از دارایی‌های این صندوق نیز در اوراقی همچون سهام یا حق تقدم سهام سرمایه‌گذاری می‌شود. دلیل بیشتر بودن نرخ بازدهی این صندوق‌ها نسبت به سود بانک نیز همین سرمایه‌گذاری در سهام است که درصد آن در پرتفوی صندوق قابل تغییر توسط مدیریت است.

سود یا بازدهی صندوق‌های درآمد ثابت با توجه به افزایش نرخ بهره افزایش پیدا می‌کند. مثلاً صندوق درآمد ثابت افران، بزرگترین صندوق ETF درآمد ثابت کشور، اخیراً حداقل سود سالانه خود را به ۳۱ درصد افزایش داده است.

فرق بین صندوق درآمد ثابت و بانک، در واقع سود پرداختی است. همانطور که گفته شد در صندوق‌های درآمد ثابت این عدد به ۳۱ درصد هم می‌رسد.

این گزارش می‌افزاید در حالت کلی، سود صندوق‌های درآمد ثابت حدود ۸ درصد بالاتر از بانک‌ها است. دلیل این قضیه، این است که صندوق‌های درآمد ثابت می‌توانند ۴۰ درصد دارایی صندوق را در بانک، ۵۰ درصد در اوراق مشارکت (به ویژه دولتی) و ۱۰ درصد در سهام شرکت‌های بورسی، سرمایه‌گذاری کنند و بدین جهت است که می‌توانند سود بالاتری از بانک به سرمایه‌گذاران اختصاص دهند.

نقدشوندگی و نرخ شکست

در مورد نقدشوندگی اگر چه بانک و صندوق درآمد ثابت هر دو نقدشوندگی بالایی دارند، ولی نقد کردن مبالغ کلان از طریق شعب بانکی شاید چند روز زمان ببرد، ولی برخی صندوق‌های درآمد ثابت که حجم دارایی تحت مدیریت بالایی دارند قدرت نقد شوندگی آنی دارند.

هم چنین نرخ شکست پول که برای سرمایه‌گذاران اهمیت دارد در صندوق درآمد ثابت وجود ندارد. یعنی بر خلاف بانک که برای تعلق گرفتن درصد مشخصی از سود به سپرده‌های بانکی، باید وجه در سپرده بلندمدت تا زمانی معین باقی بماند، در صندوق درآمد ثابت اگر سپرده‌گذار بخواهد پیش از مدت زمان تعیین شده مثلاً یک سال پول خود را برداشت کند، درصدی از سود سالانه کسر می‌شود.

علاوه بر اینکه نرخ سود در این صندوق‌ها به صورت روزشمار است، شما هرگاه قصد برداشت پول خود را داشته باشید، این امکان بدون شکست نرخ سود برای شما فراهم خواهد بود. به زبان ساده‌تر، سود ماه‌شمار به این صورت است که اگر یک سپرده میان‌مدت مثلاً ماهیانه داشته باشید و مبلغی را قبل از سررسید ماهانه برداشت کنید، هیچ سودی به سپرده شما تعلق نمی‌گیرد. حتی اگر تنها یک روز قبل از سررسید ماهانه برداشت صورت گرفته باشد. اما صندوق‌های درآمد ثابت به واسطه روز شمار بودن و روند نسبتاً ثابت و از پیش مشخصی که دارند هیچ محدودیتی در برداشت وجه ندارند.

نرخ سود سپرده بانکی در سال ۱۴۰۳ بر اساس بخشنامه بانک مرکزی

براساس آخرین بخشنامه بانک مرکزی، نرخ سود سپرده بانکی سالانه ۲۰.۵ درصد می‌باشد. البته برخی بانک‌ها برای مبالغ بیش از ۵۰۰ میلیون تومان تا ۲۵ درصد نیز سود پرداخت می‌کنند.

بانک مرکزی روز سه شنبه ۸ خردادماه با اشاره به کاهش نرخ تورم به استناد آمار این بانک و مرکز آمار ایران، بر لزوم پایداری بانک‌ها به رعایت نرخ سود مصوب سپرده‌های بانکی تأکید و اعلام کرد: تخلف از نرخ‌های سود موجب رقابت کاذب میان بانک‌ها، افزایش هزینه‌ها و گرانی تسهیلات می‌شود.

سودهای سپرده بانکی در سال ۱۴۰۳ دارای انواع مختلفی هستند و هر کدام با نام‌های مختلفی شناخته می‌شوند که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره داشت:

- سپرده‌های کوتاه مدت عادی قابل دریافت از طریق کارت‌های بانکی با ۵ درصد سود.

- سپرده‌های کوتاه مدت ویژه به مدت سه ماه با سود ۱۲ درصد که به صورت معمول از طریق بانک‌ها ارائه نمی‌شود.

- سپرده‌های کوتاه مدت ویژه به مدت شش ماه با سود ۱۷ درصد که به صورت معمول توسط بانک‌ها ارائه نمی‌شود.

- سپرده‌های بلند مدت یک ساله همراه با سررسید با سود ۲۰.۵ درصدی

- سپرده‌های بلند مدت ۲ ساله همراه با سررسید با سود ۲۱.۵ درصدی

- سپرده‌های بلند مدت ۳ ساله همراه با سررسید با سود ۲۲.۵ درصدی